

Дел. бр.: 01-1059-2/24
Датум: 29.08.2024.

На основу члана 51. Закона о ученичком и студентском стандарду и члана 33. Статута Установе студентског стандарда Студентски центар „Суботица“ у Суботици, а у вези са чл. 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, бр. 35/2023; у даљем тексту: Закон), Управни одбор Установе студентског стандарда Студентски центар „Суботица“ је, на XXVI седници одржаној дана 29.08.2024. године, донео

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Правилник) у Установи студентског стандарда Студентски центар „Суботица“ (у даљем тексту: Послодавац) утврђују се унапређивање и спровођење мера безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној средини, ако је о њиховом присуству упознат Послодавац, које су утврђене законским регулативама, прописима и превентивним мерама и друге обавезе и мере за безбедан и здрав рад, у циљу спречавања повреда на раду, професионалних болести и болести у вези са радом, општа начела превенције, права посебних група запослених, обавезе Послодавца, права и обавезе запослених и представника запослених за безбедност и здравље на раду.

Члан 1а

Све именске речи које се у овом Правилнику користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именске речи у женском роду.

Члан 2.

Права, обавезе и одговорности Послодавца и запослених остварују се у складу са и другим законском регулативама и прописима.

Сва права, обавезе и одговорности, утврђене Законом, у вези са безбедношћу и здрављем на раду ближе се уређују овим Правилником.

Послови безбедности и здравља на раду спроводе се у свим организационим целинама, на свим локацијама код Послодавца, као и на терену.

Члан 3.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђују се применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених и/или њиховог свођења на најмању могућу меру, у поступку:

1. пројектовања, изградње, коришћења и одржавања објеката намењених за радне и помоћне просторије, као и објеката намењених за рад на отвореном простору у циљу безбедног одвијања радног процеса;
2. пројектовања, изградње, коришћења и одржавања радног процеса са свом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада запослених и усклађивања хемијских, физичких и биолошких штетности, микроклиме и осветљености на радним местима и у радним и помоћним просторијама са прописаним мерама и нормативима за делатност која се обавља на тим радним местима и у тим радним просторијама;
3. пројектовања, израде, коришћења и одржавања опреме за рад, конструкција и објеката за колективну безбедност и здравље на раду, помоћних конструкција и објеката и других средстава која се користе у радном процесу или која су на било који начин повезана са радним процесом, тако да се у току њихове употребе спречава повређивање или оштећење здравља запослених;
4. превоза, складиштења, употребе и уништавања хемијских материја, на начин и по прописима и правилима којима се отклањају могућности повређивања или оштећења здравља запослених;
5. коришћења личне заштитне опреме, чијом се употребом смањују ризици који нису могли да буду отклоњени применом одговарајућих превентивних мера;
6. образовања, васпитања, обуке и стручног оспособљавања у области безбедности и здравља на раду.

Члан 4.

Право на безбедност и здравље на раду имају:

1. лица која су у радном односу и лица ангажована ван радног односа;
2. ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на професионалној пракси или практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања;
3. лица која, у складу са законом, обављају волонтирање;
4. лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге;
5. лица која су упућена на додатно образовање и обуку по упућу носиоца послова запошљавања;
6. лица која учествују у организованим јавним радовима од општег значаја;
7. лица која код Послодавца обављају рад у складу са посебним законима;
8. лица која се затекну у радној средини, ако је о њиховом присуству упознат Послодавац.

Члан 5.

Организација и процес рада морају бити засновани на научно-техничким достигнућима, а нарочито на мерама и нормативима који се односе на делатност Послодавца и који обезбеђују сигурност запослених.

Код сваке промене организације рада односно технолошког процеса, реконструкције набавке нових средстава за рад морају се спровести и осигурати одговарајуће мере безбедности и здравља запослених.

II ПРЕГЛЕД, ИСПИТИВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА РАД

Члан 6.

Превентивни и периодични прегледи и провере опреме за рад, превентивни и периодична испитивања услова радне средине врше се према одредбама Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС“, бр. 15/2023).

Прегледи и испитивања електричних и громобранских инсталација, врше се у роковима и обиму утврђеним важећим прописима, у року који је утврђен техничким прописима и стандардима или који је одређен упутством произвођача, као и Акта о процени ризика.

Прегледе и провере опреме за рад врши правно лице са лиценцом за обављање послова прегледа и провере опреме за рад, које поседује одговарајуће инструменте и уређаје за вршење прегледа и провере, наведене са техничким карактеристикама у прихваћеној методологији.

III ПРЕГЛЕД И ПРОВЕРА ОПРЕМЕ ЗА РАД

Члан 7.

Периодични прегледи и провере опреме за рад обављају се у року који је утврђен техничким прописима и стандардима или који је одређен упутством произвођача, а најкасније у року од три године од дана претходног прегледа и провере.

Преглед и провера опреме за рад врши се у следећим ситуацијама:

1. пре почетка коришћења;
2. пре давања на употребу запосленима;
3. после ремонта, реконструкције или хаварије;
4. пре почетка рада на новом месту рада ако је стационарна опрема премештена са једног на друго место;
5. након отклањања недостатака утврђених од стране правног лица са лиценцом;
6. након смртне или тешке повреде на раду запосленог при коришћењу опреме за рад;
7. после наложене мере инспектора рада;
8. као и уколико дође до било којих промена на опреми за рад које утичу на безбедан и здрав рад запослених.

Члан 8.

Опрема за рад која подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама је:

1. електрична фритеза;
2. електрични роштиљ;
3. електрични кипер;
4. електрични шпорет;
5. гасни шпорет;
6. гасни казан;
7. универзална машина;
8. машина за резање хлеба;
9. машина за млевање меса;
10. саламорезница;
11. миксер;

12. конвектомат;
13. ваљак за пеглање;
14. пећ за пецива;
15. кипер;
16. казан;
17. универзална машина за сечење;
18. универзална машина Феума;
19. машина за прање црног посуђа.

IV ЕЛЕКТРИЧНЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ

Члан 9.

У циљу обезбеђења услова за примену мера безбедности и здравља на раду од опасног дејства електричне струје врши са преглед, контрола и испитивање електричних инсталација.

Члан 10.

Преглед, контрола и испитивање електричних инсталација, собзиром на временске термине у којима се врше могу бити:

1. редовни, визуелно;
2. претходни, пре пуштања у погон постројења, инсталација и опрема за рад;
3. након реконструкција;
4. периодични, најкасније у року од три године од дана претходног прегледа и испитивања.

Периодични преглед и провера привремене електричне инсталације са уређајима, опремом и прибором, који се обављају у року од шест месеци од дана претходног прегледа и провере.

Члан 11.

Редован преглед електричне инсталације врши стручно лице за те послове.

Члан 12.

За обављање претходног прегледа, након реконструкција и периодичних прегледа електричних инсталација ангажује се овлашћена стручна установа са лиценцом за послове безбедности и здравља на раду. На основу прегледа и испитивања, стручна установа је дужна да достави стручни налаз који треба да садржи оцену резултата испитивања, односно мерења и закључке са предлогом мера за усаглашавање стања заштите са прописима.

V ИСПИТИВАЊЕ УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

Члан 13.

Испитивања се, по правилу, врше у условима када раде сви технолошки капацитети (опрема за рад, инсталације за климатизацију, проветравање и сл.), што се посебно наводи у стручном налазу.

Периодична испитивања услова радне околине обављају се на радном месту у радној околини у року од три године од дана претходног испитивања.

Превентивна испитивања услова радне околине обављају се у року од шест месеци од почетка рада радног, односно технолошког процеса, реконструкције објекта у ком се обавља радни процес (уређаја за грејање, вентилацију или климатизацију, и сл.), или замене техничких капацитета којима се мењају услови рада.

VI ИСПИТИВАЊЕ МИКРОКЛИМЕ

Члан 14.

Испитивање микроклиме врши се на радним местима и радној околини у којој се обавља процес рада, односно у којој се запослени крећу, или задржавају дуже од два сата у току радне смене.

Испитивање микроклиме у летњем периоду врши се кад је спољна температура изнад 25 степени Целзијуса, а у зимском периоду када је спољна температура испод пет степени Целзијуса.

Испитивање микроклиме врши се у складу са Планом и програмом мониторинга услова радне околине и прихваћеном методологијом испитивања микроклиме, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

VII ИСПИТИВАЊЕ ХЕМИЈСКИХ ШТЕТНОСТИ

Члан 15.

Испитивање хемијских штетности врши се на радном месту и радној околини где се у технолошким и радним процесима појављују хемијске штетности.

VIII ИСПИТИВАЊЕ ФИЗИЧКИХ ШТЕТНОСТИ

Члан 16.

Испитивање физичких штетности врши се на радном месту и радној околини где се при технолошком и радном процесу појављују бука, вибрације и штетна зрачења.

IX ИСПИТИВАЊЕ ОСВЕТЉЕНОСТИ

Члан 17.

Испитивање осветљености у радној околини врши се након постављања новоизведеног осветљења, после реконструкције постојећег осветљења, промене намене објекта, односно радне просторије у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

Х ИСПИТИВАЊЕ БИОЛОШКИХ ШТЕТНОСТИ

Члан 18.

Испитивање биолошких штетности врши се у радним просторијама и на свим радним местима где се биолошке штетности могу оправдано очекивати у процесу рада.

ХИ ПОСЕБНЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ, УСЛОВИ РАДА, ОДРЖАВАЊЕ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА РАД

Члан 19.

Све радне и помоћне просторије, односно њихови саставни елементи, морају бити уређени у складу са законским прописима и у складу са одредбама овог Правилника.

Члан 20.

Средства и опрема за рад могу се употребљавати само за одређену сврху и намену.

Сигурносне и заштитне направе, морају бити постављене и коришћене да пружају максималну заштиту при раду. Сва средства и опрема за рад морају бити у складу са прописима, периодично прегледана и у законски одређеним роковима испитивана и о истом се прецизно води евиденција на законом прописан начин.

Члан 21.

За одржавање средстава за рад ангажују се стручна лица одговарајуће струке. За обимније и сложеније интервенције ангажују се стручна лица изван Послодавца или специјализована правна лица за одређене врсте интервенција.

Члан 22.

Забрањена је злоупотреба и самовољно одстрањивање заштитних средстава, као и њихово намерно оштећење.

Члан 23.

Опасна места морају бити прописно обележени и заштићени од механичког оштећења. Све електро инсталације и осветљење у објектима морају бити изведене у складу са техничким прописима и стандардима. Сва опрема и уређаји за рад морају бити уземљени и заштићени од струјног напона, случајног додира и периодично испитани у законски предвиђеним роковима.

Члан 24.

Сваки рад под напоном је забрањен.

XII ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ

Члан 25.

Лако запаљиве или експлозивне материје могу се држати само у одговарајућим посудама и простору, на сигурном месту и под надзором.

На посудама у којима се налазе опасне материје, мора постојати ознака шта садрже.

Приликом рада са опасним материјама, забрањено је употреба отвореног пламена, ужарених предмета и употреба алата који варничи.

XIII ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА

Члан 26.

Заштита од пожара, односно едукација запослених, провера теоријског и практичног знања запослених, набавка, одржавање и контрола апарата и средстава је регулисана засебним правилима.

XIV РАДНА МЕСТА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ ОД НАСТАНКА ПОВРЕДА И ОШТЕЋЕЊА ЗДРАВЉА ЗАПОСЛЕНИХ И ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕДИ

Члан 27.

Радно место са повећаним ризиком јесте радно место утврђено Актом о процени ризика на коме, и поред потпуно примењених мера у складу са овим законом, постоје околности које могу да угрозе безбедност и здравље запосленог.

Одредбом члана 4. став 1. тачка 21. Закона прописано је да је радно место са повећаним ризиком радно место на висини, радно место у дубини, радно место на управљању возилима и унутрашњем транспорту и друго радно место утврђено Актом о процени ризика на коме, и поред потпуно примењених мера у складу са Законом, постоје околности које могу да угрозе безбедност и здравље запосленог.

Радна места на којима постоји повећани ризик од повређивања и оштећења здравља у радној околини, утврђују се Актом о процени ризика.

Члан 28.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада.

Члан 29.

Послодавац је дужан да запосленом који рад обавља ноћу у складу са законом, обезбеди претходни и периодични лекарски преглед.

Члан 30.

Послодавац је дужан да запосленог на његов захтев упуту на лекарски преглед који одговара ризицима на радном месту у редовним интервалима, а најкасније у року од пет година од претходног прегледа.

Члан 31.

Запослени се може распоредити само на оне послове и радне задатке који одговарају његовој здравственој способности.

Члан 32.

Запослени који раде на пословима са повећаним ризиком, односно на пословима за које се тражи посебна здравствена способности, подвргавају се у току запослења периодичним лекарским прегледима у роковима који су одређени у складу са Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком („Сл. гласник РС“, бр. 120/2007, 93/2008 и 53/2017) и оцени службе Медицине рада.

Члан 33.

При упућивању запосленог на лекарски преглед Послодавац попуњава Упут за претходни лекарски преглед, односно Упут за периодични лекарски преглед.

Послодавац попуњава образац у два примерка и један примерак доставља служби медицине рада, а други примерак задржава за своје потребе.

Члан 34.

Извештај о извршеном претходном лекарском прегледу запосленог, односно извештај о периодичном лекарском прегледу запосленог попуњава служба медицине рада, и доставља Послодавцу.

Извештаји садрже оцену да је запослени здравствено способан, односно да није здравствено способан за рад на радном месту са повећаним ризиком.

Члан 35.

Запослени распоређен на радно место са повећаним ризиком, односно за које се тражи посебна здравствена способност, који је на дужем боловању, који претрпи тежу повреду на раду или се у краћем временском периоду више пута повреди, упућује се на ванредни лекарски преглед ради оцене здравствене способности за обављање послова и радних задатака.

Члан 36.

Запослени који у одређеном року одбије да се подвргне периодичном лекарском прегледу не може да настави да ради на том послу. Необављање лекарског прегледа, из неоправданих разлога, третира се као повреда радне обавезе.

Члан 37.

Трошкови лекарских прегледа падају на терет Послодавца.

XV ДЕЛАТНОСТ МЕДИЦИНЕ РАДА

Члан 38.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду Послодавац ангажује здравствену установу која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности, у складу са законом.

Члан 39.

Здравствена установа која обавља делатност медицине рада дужна је да обавља послове у складу са овим законом, а нарочито:

1. у поступку процене ризика утврђује предлог здравствених мера за радна места на којима су препознате и утврђене штетности изнад прописаних вредности;
2. прати и проучава услове рада и предлаже мере за заштиту здравља запослених у односу на ризике којима је запослени изложен на радном месту у радној средини;
3. обавља послове обуке запослених за пружање прве помоћи;
4. утврђује и испитује узроке настанка професионалних болести и болести у вези са радом;
5. оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном месту са повећаним ризиком;
6. врши претходне, периодичне, контролне и циљане лекарске прегледе запослених и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;
7. прати здравствено стање запосленог у односу на ризике на радном месту;
8. учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања запослених или хаварија;
9. саветује Послодавца при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог;
10. саветује Послодавца о планирању и организацији рада са здравственог аспекта;
11. учествује у изради програма за побољшање услова рада на радном месту;
12. учествује у анализи професионалних болести и болести у вези са радом;
13. непосредно сарађује са саветником, односно сарадником за безбедност и здравље на раду.

Претходне, периодичне и циљане лекарске прегледе запослених у смислу става 1. тачка б) овог члана може да врши здравствена установа која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности, у складу са законом.

XVI ЛИЧНА ЗАШТИТНА ОПРЕМА

Члан 40.

Сваки запослени је дужно да употребљава, односно да користи и носи личну заштитну опрему за рад у току радног времена на пословима и радним задацима.

Средства и опрему за личну заштиту издају се према Акту о процени ризика.

Запосленом се непосредно издају на употребу средства и опрема за личну заштиту, преко задужења.

За коришћење личне заштитне опреме, одговорни су сви запослени у делокругу свога рада.

XVII ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 41.

Послодавац је дужан да организује послове безбедности и здравља на раду.

За обављање послова безбедности и здравља на раду Послодавац је дужан да ангажује једно или више лица са којима има закључен уговор о раду, а који испуњава посебне услове у складу са законом (у даљем тексту: лице/саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду).

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду и лиценцу за обављање послова саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду у складу са законом.

Послодавац може ангажовати правно лице или предузетника који имају лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Члан 42.

Лице/саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са Законом, а нарочито:

1. спроводи и учествује у поступку процене ризика;
2. учествује у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад, програма обуке представника запослених и програма обуке руководиоца;
3. врши контролу и даје предлоге Послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, хемијских материја и личне заштитне опреме;
4. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
5. организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине;
6. организује превентивне и периодичне прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација;
7. предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радним местима са повећаним ризиком;
8. прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код Послодавца;
9. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним болестима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
10. организује и спроводи обуку:
  - запослених и других лица у складу са Законом,
  - представника запослених,
  - руководиоца;

11. припрема упутства за безбедан и здрав рад и контролише њихову примену;
12. забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад;
13. организује лекарске прегледе запослених;
14. сарађује и координира рад са здравственом установом која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
15. сарађује са представницима запослених и Одбором за безбедност и здравље на раду по свим питањима у области безбедности и здравља на раду код Послодавца;
16. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код Послодавца;
17. прати промену прописа и врши усклађивање аката Послодавца, прати стандарде и технички напредак у области безбедности и здравља на раду.

Лице/саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду је дужан да свакодневно прати, контролише и извештава Послодавца о примени мера за безбедност и здравље у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду и актом.

Лице/саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да у писаној форми извести Послодавца и представника запослених о забрани из става 1. тачка 12) овог члана.

Ако Послодавац, и поред забране у смислу става 1. тачка 12) овог члана, наложи запосленом да настави рад или употребу средства за рад, лице/саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

Лице/саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду на раду дужан је да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду.

XVIII ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 43.

Послодавац је дужан да изврши обуку запосленог за безбедан и здрав рад:

1. код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
2. премештаја на друге послове;
3. приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад,
4. код промене радног процеса.

Члан 44.

Послодавац је дужан да запосленог у току обуке за безбедан и здрав рад упозна са ризицима на радном месту на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са Актом о процени ризика.

Послодавац обуку обезбеђује у току радног времена, а трошкови обуке обезбеђују се из средстава Послодавца.

Члан 45.

Обука за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођена специфичностима његовог радног места и спроводи се по програму, чији садржај Послодавац мора, када је то потребно, да обнавља и мења.

Члан 46.

Ако Послодавац одреди запосленом да обавља послове на два или више радних места, дужан је да запосленог обучи за безбедан и здрав рад на сваком од тих радних места.

Члан 47.

Послодавац код кога под његовим надзором и руковођењем, на основу уговора, споразума или по било ком другом основу, обављају рад запослени другог послодавца, дужан је да те запослене обучи за безбедан и здрав рад, у складу са Законом.

Члан 48.

Обуку запослених за безбедан и здрав рад Послодавац обавља теоријски и практично, у складу са програмом обуке за безбедан и здрав рад који доноси Послодавац.

Програм обуке за безбедан и здрав рад садржи општи и посебни део.

Општи део програма обуке обухвата упознавање запослених са правима, обавезама и одговорностима у области безбедности и здравља на раду из закона и подзаконских прописа, као и упознавање са општим актима Послодавца у области безбедности и здравља на раду.

Посебни део програма обуке обухвата упознавање са свим потенцијалним опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

Члан 49.

Провера теоријске и практичне обучености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Члан 50.

Периодичне обуке за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од једне године од дана претходне обуке, а на осталим радним местима најкасније у року од три године од дана претходне обуке.

Члан 51.

Обука за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима посебних група запослених.

Члан 52.

По завршеној обуци врши се провера теоријске и практичне оспособљености запослених за безбедан и здрав рад на радним местима путем тестова, након чега се сачињава прописана евиденције у складу са Законом.

ХИХ ОБУКА ПРЕДСТАВНИКА ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 53.

Представник запослених има право на обуку ради обављања активности представника запослених, а трошкови обуке не могу бити на терет представника запослених.

Обука представника запослених обавља се одмах по избору или именовању, а периодичне обуке врше се најкасније у року од три године од дана претходне обуке.

Обука из става 1. овог члана организује се у току радног времена било у оквиру или изван простора Послодавца.

ХХ ДОДАТНА ОБУКА

Члан 54.

Када радни процес захтева додатну обуку запосленог за безбедан и здрав рад, Послодавац је дужан да упозна запосленог о обављању радног процеса на безбедан начин, путем обавештења, упутстава или инструкција у писаној форми. У изузетним случајевима, када запосленом прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност по живот или здравље, због хитности, обавештења, упутства или инструкције могу се дати у усменој форми.

У случају тешке повреде на раду, смртне повреде на раду или колективне повреде на раду са тешком или смртном повредом на раду, Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од осам дана од настанка повреде изврши додатну обуку запослених на том радном месту у организационој јединици где се повреда догодила, са обавезом обавештавања свих запослених.

ХХИ ПРВА ПОМОЋ И СПАСАВАЊЕ

Члан 55.

Послодавац је дужан да обезбеди пружање прве помоћи, да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи и обезбеди средства и опрему за пружање прве помоћи узимајући у обзир процењене ризике, технолошки процес, организацију, природу и обим процеса рада, број запослених који учествују у процесу рада, број радних смена, број локацијски одвојених јединица, учесталост повреда на раду и удаљеност до најближе медицинске помоћи.

Члан 56.

Пружање прве помоћи мора бити организовано на начин да је прва помоћ доступна сваком запосленом током радног времена, у свим сменама и на свим локацијама.

Члан 57.

Средства и опрема за пружање прве помоћи морају да се налазе и да буду доступна на свим местима где услови рада то захтевају и обележена у складу са прописима.

Члан 58.

Послодавац је дужан да обезбеди зидни ормарић или преносиву торбу за пружање прве помоћи у радним просторијама и просторима намењеним за рад на отвореном.

Члан 59.

Послодавац је дужан да средства и опрему за пружање прве помоћи одржава у уредном стању и да утрошена средства и опрему за пружање прве помоћи из зидног ормарића или преносиве торбе допуни одмах.

Члан 60.

Зидни ормарић мора да буде смештен на лако доступном месту, коме је приступ познат и омогућен сваком запосленом. На спољашњој страни ормарића мора да се налази знак црвеног крста.

На зидном ормарићу мора да буде означена:

1. адреса и број телефона најближе службе хитне помоћи и здравствене установе;
2. адреса и број телефона здравствене установе која пружа специфичне услуге за поједине повреде;
3. бројеви телефона најближе полицијске станице и ватрогасне службе;
4. бројеви телефона и имена запослених одређених и оспособљених за пружање прве помоћи.

XXII ЕВИДЕНЦИЈА, САРАДЊА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 61.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

1. радним местима са повећаним ризиком, запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених који обављају те послове;
2. повредама на раду и професионалним болестима;
3. запосленима обученим за безбедан и здрав рад и правилно коришћење личне заштитне опреме;
4. запосленима изложеним биолошким штетностима групе 3 и/или групе 4;
5. запосленима који су изложени карциногенима или мутагенима, хемијским материјама и азбесту, као и о здравственом стању и изложености;
6. извештају о примени мера за безбедност и здравље на раду за делатности из члана 48. Закона;
7. извршеним прегледима и проверама опреме за рад и прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација;
8. извршеним испитивањима услова радне средине;
9. издатој личној заштитној опреми.

Послодавац је дужан да чува евиденције, односно обрасце:

1. обрасце бр. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13 и 14 - 40 година;
2. обрасце бр. 8, 9 и 10 - шест година од дана престанка важења стручног налаза, односно извештаја;
3. образац број 7 - три године од дана престанка коришћења опасне материје.

XXIII ПРИЈАВА ПОВРЕДЕ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНЕ БОЛЕСТИ

Члан 62.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана.

Послодавац је дужан да, најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест пријави надлежној инспекцији рада професионалну болест.

Извештај о повреди на раду и професионалном обољењу које се догоде на радном месту, попуњава Послодавац и то у пет примерака, који се достављају здравственој установи у којој је извршен преглед повређеног или утврђено професионално обољење.

Послодавац је дужан да оверене и попуњене извештаје достави, односно расподели на следећи начин:

1. један примерак задржава Филијала РФЗО;
2. један примерак задржава Послодавац;
3. један примерак извештаја доставља запосленом одмах, а најкасније у року од два дана од његовог пријема,
4. један примерак доставља Филијали Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање;
5. један примерак Послодавац доставља министарству надлежном за рад - Управи за безбедност и здравље на раду.

Послодавац је дужан да на захтев инспектора рада или представника запослених достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама.

XXIV ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПОВРЕДИ НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНОЈ БОЛЕСТИ

Члан 63.

Извештај о повреди на раду и професионалној болести који се догоде на радном месту, Послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђена професионална болест, организацији надлежној за здравствено осигурање и Управи за безбедност и здравље на раду.

Извештај о повреди на раду се подноси у писаном облику до успостављања Регистра повреда на раду у електронском облику.

XXV ПРАВА И ОБАВЕЗЕ РУКОВОДИОЦА ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ У СВОМ ДЕЛОКРУГУ РАДА

Члан 64.

Руководилац организационе јединице у свом делокругу рада има право и обавезу да:

1. се упозна са стањем мера безбедности и здравља на раду;
2. предузме одговарајуће мере за отклањање недостатака, о којима су обавештени од стране запослених;
3. учествује у избору опреме за рад и других средстава при набавци истих и инструира запослене за рад са новом опремом;
4. учествује у изради потребних писаних процедура, упутства за безбедан рад, обавештења, ознака и др.;
5. одмах забрани рад и искључи из употребе опрему за рад, средства и опрему личне заштите и др., ако су неисправни и тиме угрожавају живот и здравље запослених;
6. контролише извршење послова и радних задатака на безбедан начин, као и наменску и правилну употребу опреме за рад, средстава и опрему личне заштите и др.;
7. буде упознат са налазима надлежне инспекције рада, као и са стручним налазима о испитивањима услова радне околине, провери и прегледу опреме за рад, извештајима у свом делокругу рада и да у вези са тим предузму неопходне мере.

XXVI ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 65.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на радном месту на које је одређен, као и да се обучи за њихово спровођење.

Члан 66.

Запослени има право да Послодавцу даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду.

Члан 67.

Запослени има право и обавезу да редовно контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити и прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 68.

Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује Послодавац.

Члан 69.

Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја здравствене установе која обавља делатност медицине рада којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 70.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
2. ако му Послодавац није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове, у смислу члана 56. Закона, за рад на радном месту са повећаним ризиком;
3. ако у току обуке за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање на радном месту на које га је Послодавац одредио;
4. дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени здравствене установе која обавља делатност медицине рада такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
5. на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду;
6. ако није издата дозвола за рад у складу са Законом.

Члан 71.

Запослени се може писаним захтевом обрати Послодавцу ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако Послодавац не поступи по захтеву из претходног става у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Члан 72.

Када запослени одбије да ради, а Послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, Послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 73.

Када му прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину.

Запослени који престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину није одговоран за штету коју проузрокује Послодавцу, односно неће бити стављен у било какву неповољну ситуацију, осим у случају да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Члан 74.

Запослени је обавезан да:

1. води рачуна о сопственој безбедности и здрављу на раду, као и о безбедности и здрављу других лица на која може да утиче његов рад у складу са обуком за безбедан и здрав рад и упутствима за безбедан и здрав рад добијеним од Послодавца;
2. примењује прописане мере за безбедан и здрав рад;
3. наменски користи средства за рад, хемијске и друге материје;

4. правилно користи личну заштитну опрему, да са њом пажљиво рукује и да је уредно врати на место које је намењено за њено чување;
5. пре почетка рада, прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и личну заштитну опрему, и да у случају уочених недостатака извести Послодавца или друго овлашћено лице;
6. пре напуштања, радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 75.

Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад.

Члан 76.

Запослени има обавезу да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести Послодавца, односно непосредног руководиоца о неправилностима, опасностима, штетностима или о другим недостацима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду који би на радном месту могли да угрозе његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених и других лица.

Ако Послодавац после добијеног обавештења не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава лице/саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду, представника запослених и/или Одбор.

Члан 77.

Запослени је дужан да сарађује са Послодавцем и лицем/саветником, односно сарадником за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради.

XXVII ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА

Члан 78.

Послодавац је дужан да обезбеди и спроводи превентивне мере безбедности и здравља на раду у складу са законом и прописима донетим на основу закона.

Члан 79.

Послодавац је дужан да обезбеди безбедност и здравље запосленом у свим активностима Послодавца и на свим нивоима организовања рада и радног процеса.

Члан 80.

Послодавац се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера безбедности и здравља на раду одређивањем правног лица, односно предузетника са лиценцом или другог лица или преношењем својих обавеза и одговорности на та лица.

Члан 81.

У случају настанка повреде на раду због елементарних непогода, озбиљне, неизбежне и непосредне опасности које су изван контроле Послодавца или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим предузетим мерама од стране Послодавца нису могле избећи, Послодавац није одговоран у смислу Закона.

Члан 82.

Послодавац је дужан да:

1. радни процес прилагоди способностима запосленог у погледу безбедности и здравља на раду;
2. обезбеди одговарајуће услове радне средине;
3. средства за рад и личну заштитну опрему обезбеди да буду одговарајући, да не угрожавају безбедност и здравље запосленог.

Члан 83.

Послодавац је дужан да:

1. актом у писаној форми именује саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду;
2. запосленом одреди обављање послова на радном месту и у радној средини на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
3. обавештава запослене и представнике запослених о опасностима и штетностима које могу да доведу до повреда на раду и оштећења здравља који настају увођењем нових технологија и средстава за рад и да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан и здрав рад;
4. обучава запослене за безбедан и здрав рад;
5. обезбеди запосленима коришћење личне заштитне опреме у складу са Актом о процени ризика;
6. обезбеди одржавање средстава за рад и личне заштитне опреме у исправном стању и искључи из употребе средства за рад и личну заштитну опрему на којој настану промене због којих постоје ризици за безбедност и здравље запослених;
7. ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности, микроклиме и осветљености и биолошких штетности;
8. обезбеди на основу Акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са законом;
9. обезбеди пружање прве помоћи, као и да обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи;
10. заустави сваку врсту рада који представља озбиљну, неизбежну и непосредну опасност за живот или здравље запослених.

Члан 84.

Послодавац је дужан да донесе Акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру.

Послодавац је дужан да обезбеди да мере утврђене Актом о процени ризика буду интегрисане у све активности послодавца и на свим нивоима.

Послодавац је дужан да измени Акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности или штетности и промене нивоа ризика у радном процесу, увођења новог радног места и нове технологије и промене услова радне средине.

Члан 85.

Послодавац је дужан да, најмање осам дана пре почетка рада, надлежну инспекцију рада извести о:

1. почетку свога рада;
2. раду одвојене јединице;
3. свакој промени технолошког поступка, уколико се тим променама мењају услови рада.

Члан 86.

Када два или више послодаваца у обављању послова деле радни простор, односно када запослени више послодаваца истовремено обављају послове у истом радном простору, послодавци су дужни да сарађују у примени прописаних мера за безбедност и здравље запослених.

Послодавци су дужни да координирају активности у вези са применом мера за отклањање ризика од повређивања, односно оштећења здравља запослених, као и да обавештавају један другог и своје запослене и/или представнике запослених о тим ризицима и мерама за њихово отклањање.

Начин остваривања сарадње послодавци утврђују писаним споразумом, закљученим пре почетка обављања послова.

Споразумом се одређује лице за координацију спровођења заједничких мера којима се обезбеђује безбедност и здравље свих запослених.

Члан 87.

Послодавац је дужан да запосленима обезбеди и изда на употребу средства за рад и личну заштитну опрему у исправном стању и на којима су примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду и да обезбеди контролу њихове употребе у складу са наменом.

Послодавац је дужан да спроведе обуку запослених за правилно коришћење личне заштитне опреме.

Члан 88.

Послодавац је дужан да надлежној инспекцији рада омогући надзор над применом Закона, других прописа и општих аката из области безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да, ради вршења надзора, омогући инспектору рада:

1. улазак у објекте и просторије, у свако доба када има запослених на раду;
2. одреди најмање једног запосленог који ће инспектору пружати потребне информације и обавештења, давати податке, акте и документацију;

3. увид у стабилност конструкције и објекта за колективну безбедност и здравље на раду и помоћне конструкције и објекта, као и конструкције и објекта, који се привремено користи за рад и кретање запослених;
4. увид у примењене мере безбедности и здравља на раду на средствима за рад и у радној средини;
5. увид у личну заштитну опрему;
6. увид у податке и евиденције о производњи, коришћењу и складиштењу хемијских материја.

XXVIII ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ И ОДБОР ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 89.

Запослени код Послодавца имају право да изаберу једног или више представника запослених за безбедност и здравље на раду.

Најмање три представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду.

Члан 90.

Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених код Послодавца, уређују се колективним уговором или споразумом закљученим између Послодавца и представника запослених.

XXIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 91.

На све што није регулисано овим Правилником или је регулисано супротно позитивним прописима, примењиваће се одредбе Закона и других прописа који регулишу ову област.

Члан 92.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду бр. 01-82-9/18 од дана 31.01.2018. године.

Члан 93.

Измене и допуне овог Правилника врше се на исти начин и по истом поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 94.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

дана 29.08.2024. године у Суботици

председник Управног одбора
Јован Салатић